

Ministerie I&M

T.a.v. de Staatssecretaris
Mevrouw S.A.M. Dijkma

Uw referentie	Ons nummer	Onderwerp	Datum
	16.080	Reactie Aanvullingswet geluid	17 mei 2016

Geachte mevrouw Dijkma,

Graag maken wij gebruik van de mogelijkheid om onze visie te geven op het onderdeel geluid van de Omgevingswet, zoals deze nu ter visie ligt als "Aanvullingswet geluid".

Daarnaast willen wij als organisatie graag meepraten met de tot stand komen van de nieuwe geluidwet- en regelgeving en willen wij onze standpunten met alle plezier komen toelichten.

Wij vertrouwen er op u hiermee voldoende te hebben geïnformeerd en zien uw reactie met belangstelling tegemoet.

Met een vriendelijke groet,
Namens het bestuur van de Nederlandse Stichting Geluidshinder,

ing. E. Roelofsen B.Sc.,
directeur van het Bureau

De omgevingswet, gezondheid en geluid

De omgevingswet heeft twee hoofddoelen. Het eerste is:

“het bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde fysieke leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit”

Het tweede is:

“Het doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften”

Uit deze twee doelen blijkt direct de spanning tussen de belangen van aan de ene kant gezondheid en aan de andere kant economie en bouwen. Grosso modo verandert er in die balans weinig. Het beschermingsniveau tegen schadelijk milieu-invloeden blijft nagenoeg hetzelfde. Behalve voor geluid. Daarvoor worden de normen fors soepeler. De mensen die last hebben, slechter slapen en ziek worden van lawaai zijn daarmee de grote verliezer van de grootste wetgevingsoperatie sinds Thorbecke.

Wat wordt er slechter?

De regels voor geluid worden op een aantal manieren slechter.

Voorkeurswaarden en maximale waarden gaan omhoog

De tabel laat zien dat zowel de voorkeurswaarden als de maximale waarden voor wegverkeer fors omhoog gaan met soms een verdubbeling van de toegestane ernstige hinder (en het toegestane verkeersvolume) als gevolg. Alleen voor de maximale waarde van spoorwegen (waaraan slechts zeer weinig mensen zijn blootgesteld) is er een kleine verbetering.

Bron	Voorkeurs- waarde (Lden dB, huidig)	Maximale waarde (dB)	
		Nieuw volgens aanvullingswet	Aanleg/aanpassing bron, GPP
Wegen buiten de kom Ernstige hinder Slaapverstoring Bloeddruk Hart-/vaatziekten	48 → 50 dB 3% → 4% 2% → 3% - -	53 → 60 dB 6% → 10% 2% → 4% Toename Toename	65 dB > 10% >5% Toename Toename
Wegen binnen de kom Ernstige hinder Slaapverstoring Bloeddruk Hart-/vaatziekten	48 → 53 dB 3% → 5% 2% → 3% Toename -	63 → 70 dB 14 → 25% 7 → >12% Toename Toename	70 dB 25% 12% Toename Toename
Spoorwegen Ernstige hinder Slaapverstoring Bloeddruk Hart-/vaatziekten	55 → 55 dB 2% 3% - -	68 → 65 dB 12% → 10% 6% → 5% Afname Afname	70 dB >14% >7% Toename Toename
Industrie / bedrijven Ernstige hinder Slaapverstoring Bloeddruk Hart-/vaatziekten	50 dB 4%– 7% 2% - 4% -	50 → 55 dB Gelijk Gelijk Gelijk Gelijk	60 dB Toename Toename Toename Toename

Voorkeurswaarden en maximale waarden kunnen eenvoudiger overschreden worden
De omgevingswet heeft als belangrijk uitgangspunt dat andere overheden dan het Rijk meer beleidsruimte krijgen in een integrale afweging. In de praktijk komt het er op neer dat het voor gemeenten eenvoudiger wordt om te onderbouwen dat de voorkeurswaarden overschreden gaan worden. Ook de mogelijkheden om de (reeds verhoogde) maximale waarden nog verder op te rekken worden groter. Alleen in dergelijke situaties met een feitelijk te hoge geluidbelasting is een geluidluwe gevel verplicht.

De NSG heeft begin van dit jaar met een persbericht (zie hiervoor: http://www.nsg.nl/nl/gemeenten_falen.html) aandacht gevraagd voor het niet of slecht handhaven van de huidige normen door gemeenten. Het is dan ook onze verwachting dat veel gemeenten ruim gebruik gaan maken van de verruimde mogelijkheden in de omgevingswet.

Binnenniveaus gaan omhoog

De norm voor binnenniveaus blijft voor nieuwbouw gelijk aan de huidige waarde van 33 dB. Bij verbouw of transformatie gelden nauwelijks eisen en lijkt een binnenniveau van 41 dB het maximum te zijn. Dat is een niveau dat een nagenoeg onleefbare woonsituatie oplevert. Bovendien is de periode voor tijdelijke situaties geen 5 jaar meer zoals eerder, maar 10 jaar. Dat heeft grote impact op de gezondheid.

Hoe kan het beter?

Waarden niet verruimen, maar aanscherpen

De eerste en belangrijkste manier om de Omgevingswet vanuit geluid een bijdrage te laten leveren aan een gezonde leefomgeving met een goede omgevingskwaliteit is door de voorkeurswaarden en maximale waarden niet te verruimen, maar minimaal gelijk te houden of juist aan te scherpen. De Omgevingswet biedt een uitgelezen mogelijkheid om gezondheidswinst te boeken op het enige milieuterrein waarop de afgelopen 30 jaar geen gezondheidswinst is geboekt. Dat vraagt om een sterkere sturing gericht op de realisatie van de voorkeurswaarde. Daarnaast kan er naar onze mening pas van de voorkeurswaarden worden afgeweken mits er "compensatie" door die gemeenten wordt geregeld.

Dit zou dan allemaal goed worden geborgd in de Omgevingsvisie en/of het Omgevingsplan.

Geluidluwe gevel

Situaties met veel geluidsbelasting blijven, met name in stedelijk gebied, onvermijdelijk. Rust in de eigen woning is voor bewoners zeer belangrijk en belangrijker dan wat er aan de straatzijde aan geluid invalt.

Een binnenniveau van 38 dB is de hoogste waarde die een nog enigszins leefbare situatie oplevert.

Voor elke nieuwe woning zou moeten gelden dat hij minimaal 1 aangename (geluidluwe, maar bij voorkeur ook schone en aantrekkelijke) zijde heeft en dat daaraan ook de woonkamer en ten minste 1 slaapkamer aan die zijde is gesitueerd.

Bestaande situaties

Voor de bestaande situatie moeten gemeenten straks een monitoring uitvoeren via zogeheten verschilkaarten. Hiermee moeten situaties in beeld worden gebracht en moeten maatregelen getroffen worden als de groei ongewenst is. Maar wat is ongewenst en welke maatregelen moeten dan wel of niet getroffen worden? Zoals het nu is gedefinieerd met een werkruimte van 1,5 dB, wat overeenkomt met een verkeersgroei van 40%, wordt de gezondheid en een veilige leefomgeving wel erg veel tekort gedaan.

Om ongewenste situaties te laten ontstaan en beter nog te voorkomen stellen wij daarom voor om juist de voorkeurswaarden en maximale waarden niet te verruimen, maar minimaal gelijk te houden of juist aan te scherpen.

Het Rijk stimuleert, andere overheden en bevolking participeren.

Scherpere normen hoeven niet dwingend opgelegd te worden. Het is nu al mogelijk om gemotiveerd van de voorkeurswaarden af te wijken. Datzelfde kan gelden voor eisen aan het binnenniveau en de aangename zijde.

Het Rijk kan de gezonde situatie tot uitgangspunt maken en toestaan dat andere overheden in een afweging op een minder gezonde situatie uitkomen. Om te voorkomen dat dit een louter formele, juridische procedure wordt (zoals nu vaak bij het overschrijden van de voorkeurswaarden) moet dit gebeuren in een proces waarbij participatie van belanghebbenden verplicht onderdeel is van de afweging.